

Ganpat University
॥ विद्यया समाजोत्कर्षः ॥

Krishi Vigyan Kendra

CENTRE OF EXCELLENCE
NOTIFIED BY GOVERNMENT OF GUJARAT

NEWS LETTER

Vol-21
January-2025 To December-2025

MESSAGE

ડૉ. ગણપત આઈ. પટેલ (પદ્મશ્રી)
પ્રેસિડન્ટ અને પેટ્રોન-ઇન-ચીફ
ગણપત યુનિવર્સિટી

આપણો દેશ કૃષિપ્રધાન દેશ છે અને ખેડૂત તેનો જીવાદોરી સમાન આધાર છે. મને એ જણાવતા અત્યંત આનંદ થાય છે કે કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર, ગણપત યુનિવર્સિટી દ્વારા ખેડૂતોના સર્વાંગી ઉત્થાન માટે સતત પ્રયાસો કરવામાં આવી રહ્યા છે. આજના યુગમાં પરંપરાગત ખેતીની સાથે આધુનિક ટેકનોલોજી અને વૈજ્ઞાનિક અભિગમ અપનાવવો અનિવાર્ય બન્યો છે. પ્રાકૃતિક ખેતી, પાક વૈવિધ્યીકરણ અને આધુનિક સિંચાઈ પદ્ધતિઓ દ્વારા આપણે ખેતીને વધુ નફાકારક બનાવી શકીએ છીએ. માનનીય પ્રધાનમંત્રીશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીનું સપનું છે કે ભારતનો ખેડૂત 'અન્નદાતા' ની સાથે 'ઉર્જાદાતા' પણ બને. ચાલો, આપણે મહેસાણાને પ્રાકૃતિક ખેતી અને હરિત ક્રાંતિનું ગૃહ બનાવીએ અને આવનારી પેઢીને એક તંદુરસ્ત ધરતી અને સમૃદ્ધ વારસો આપીએ.

ડૉ. મહેન્દ્ર શર્મા
જોઈન્ટ પ્રેસિડન્ટ અને ગ્રુપ પ્રો-ચાન્સેલર
ગણપત યુનિવર્સિટી

કૃષિ એ માત્ર વ્યવસાય નથી, પરંતુ આપણા ભારતની સંસ્કૃતિ અને અર્થતંત્રનો મજબૂત સ્તંભ છે. મને ગર્વ છે કે આપણા મહેસાણા જિલ્લાના ખેડૂતો હંમેશા નવીન પ્રયોગો કરવામાં અગ્રેસર રહ્યા છે. ત્યારે આજના સમયમાં આપણે ત્રણ મુખ્ય બાબતો પર ધ્યાન આપવાની જરૂર છે - પ્રાકૃતિક ખેતી, પાણીનો કરકસરભર્યો ઉપયોગ અને મૂલ્યવર્ધન. કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર ખાતે ઉપલબ્ધ વિવિધ 'નિર્દેશન યુનિટો' ની મુલાકાત લેવા હું આપ સૌને ખાસ આગ્રહ કરું છું અને શીખવવામાં આવતી આધુનિક પદ્ધતિઓ તમારા જીવનમાં સમૃદ્ધિ લાવવામાં ચોક્કસ મદદ કરશે એની મને આશા છે.

શ્રી સોમાભાઈ રાયચા
નિયામકશ્રી, કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર
ગણપત યુનિવર્સિટી

આજના સમયની સૌથી મોટી માંગ 'પ્રાકૃતિક ખેતી' છે. આપણે વર્ષોથી રાસાયણિક ખાતરો અને જંતુનાશકોનો ઉપયોગ કરીને આપણી ધરતી માતાની ફળદ્રુપતા અને લોકોના સ્વાસ્થ્યને નુકસાન પહોંચાડ્યું છે. હવે સમય આવી ગયો છે કે આપણે ફરી એકવાર ગાય આધારિત ખેતી તરફ વળીએ. ગણપત યુનિવર્સિટી સ્થિત કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર (KVK) ખાતે પશુપાલન અને પ્રાકૃતિક ખેતી માટેના જે વિશેષ નિર્દેશન યુનિટો તૈયાર કરવામાં આવ્યા છે, તેની મુલાકાત લેવા હું આપ સૌને હાર્દિક આમંત્રણ પાઠવું છું.

SAC Meeting / વૈજ્ઞાનિક સલાહકાર સમિતિની બેઠક

The 17th SAC meeting of the Krishi Vigyan Kendra held on 24/01/2025 under the Chairmanship of Padmashri Dr. Ganpat I. Patel, President & Patron-In-Chief, Ganpat University. Total 27 members of different departments attended the meeting & gave valuable suggestions.

Gram Samvad Program-ગ્રામ સંવાદ કાર્યક્રમ

On September 20, 2025 Ganpat University and the Krishi Vigyan Kendra (KVK) organized a "Gram Samvad" program at Ganpat Vidyanagar, Mehsana. Approximately 60 Sarpanchs, Deputy Sarpanchs, & council members remain present. During the program, detailed information was shared regarding the ongoing activities at the Krishi Vigyan Kendra and the diverse educational courses offered by the Ganpat University. Furthermore, the session highlighted how the institution can actively contribute to and support the overall development of the villages.

Training Programmes/તાલીમ કાર્યક્રમો

KVK Ganpat University conducted total 167 training programs i.e. 78 On Campus and 89 Off Campus during 2025, in which 9458 farmers and farm women participated in this training program.

Under the Pradhan Mantri Dhan Dhanya Krishi Yojana (PMDDKY), a central government initiative, a special program for agriculture and farmer welfare was organized on October 11, 2025, at the Krishi Vigyan Kendra (KVK), Ganpat University, Mehsana. The event was attended by farmers from Mehsana district, KVK scientists and representatives from the Department of Agriculture, Govt. of Gujarat. Launched under the guidance of Prime Minister Narendra Modi, this scheme aims to implement modern technology in farming, improve water management, provide yield-enhancing tools, and establish essential infrastructure like pack houses and cold storage. During a live broadcast, the Prime Minister addressed the farmers, stating, "This scheme is not just an effort to make farming profitable, but a decisive step toward making India's agricultural sector self-reliant." Throughout the program, KVK experts provided guidance on innovative farming techniques to the large number of farmers gathered from Mehsana district.

કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા શરૂ કરવામાં આવેલી પ્રધાનમંત્રી ધન ધાન્ય કૃષિ યોજના (PM-DDKY) અંતર્ગત તા. 11 ઓક્ટોબર 2025 ના રોજ કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર, ગણપત યુનિવર્સિટી, મહેસાણા ખાતે કૃષિ અને ખેડૂત કલ્યાણ માટે વિશિષ્ટ કાર્યક્રમનું આયોજન કરવામાં આવ્યું. કાર્યક્રમમાં મહેસાણા જિલ્લાના ખેડૂતો, કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્રના વૈજ્ઞાનિકો તથા ખેતીવાડી ખાતાના પ્રતિનિધિઓ ઉપસ્થિત રહ્યા. પ્રધાનમંત્રીશ્રી નરેન્દ્ર મોદીજીના માર્ગદર્શન હેઠળ શરૂ કરાયેલ આ યોજના ખેતીમાં આધુનિક ટેકનોલોજી, પાણી વ્યવસ્થાપન, ઉપજ વધારવા માટેના સાધનો અને પેક હાઉસ તથા કોલ્ડ સ્ટોરેજ જેવી સુવિધાઓ ઉભી કરવાનું લક્ષ્ય ધરાવે છે. માનનીય વડાપ્રધાનશ્રી નરેન્દ્ર મોદી દ્વારા ખેડૂતોને જીવંત પ્રસારણથી સંબોધતા કહ્યું હતું કે "આ યોજના માત્ર ખેતીને નફાકારક બનાવવાનો પ્રયાસ નથી, પરંતુ ભારતમાં કૃષિ ક્ષેત્રને આત્મનિર્ભર બનાવવા માટેનું એક મજબૂત પગલું છે." આ કાર્યક્રમમાં કેવીકે દ્વારા મહેસાણા જિલ્લામાંથી મોટી સંખ્યામાં લાગ લીધેલ ખેડૂતોને ખેતીમાં નવીન ખેતી પદ્ધતિઓ અંગે માર્ગદર્શન આપવામાં આવ્યું.

Pradhan Mantri Kisan Samman Nidhi / પ્રધાનમંત્રી કિસાન સન્માન નિધિ

Krishi Vigyan Kendra (KVK), Ganpat University, Mehsana, organized three programs for the Pradhan Mantri Kisan Samman Nidhi scheme. During these events, the 19th installment on February 24, 2025, the 20th installment on August 2, 2025 and the 21st installment on November 19, 2025, were distributed by the Honorable Prime Minister, Shri Narendra Modi, who also addressed the farmers through a live broadcast. A total of 1,789 farmers from the Mehsana district participated in these sessions. The programs were attended by Padma Shri Dr. Ganpatbhai Patel (President & Patron-In-Chief, Ganpat University); Shri Rushikeshbhai Patel (Minister of Health and Family Welfare); Shri Haribhai Patel (Member of Parliament); Smt. Trushaben Patel (President of District Panchayat, Mehsana); Shri Mukeshbhai Patel (MLA, Mehsana); Shri C. J. Chavda (MLA, Vijapur); Shri S. K. Prajapati (District Collector and Magistrate, Mehsana); and Dr. Hasrat Jasmine (District Development Officer, Mehsana), Dr. R. A. Patel, (Sr. Sci. and Head, KVK) along with KVK scientists and Agriculture Department officials. During the program, the dignitaries and KVK scientists as well as government official provided farmer-centric guidance and visited various agricultural demonstration units at the Krishi Vigyan Kendra to observe agricultural innovations.

કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર, ગણપત યુનિવર્સિટી, મહેસાણા દ્વારા ત્રણ પ્રધાનમંત્રી કિસાન સન્માન નિધિના કાર્યક્રમ કરવામાં આવ્યા. જેમાં તારીખ 24 /2/ 2025 ના રોજ 19 મો હપ્તો , તારીખ 2/ 8/ 25 ના રોજ 20 મો હપ્તો તેમજ તારીખ 19/11/2025 ના રોજ 21 મા હપ્તોનું માનનીય શ્રી નરેન્દ્ર ભાઈ મોદી સાહેબના વરદ હસ્તે વિતરણ કરવામાં આવેલ તેમજ ખેડૂતોને જીવંત પ્રસારણ દ્વારા સંબોધવામાં આવેલ. આ કાર્યક્રમોમાં મહેસાણા જિલ્લાના 1789 ખેડૂત ભાઈ બહેનોએ લાગ લીધેલ. આ કાર્યક્રમોમાં ગણપત યુનિવર્સિટીના પેટ્રોન ઇન ચીફ પદ્મશ્રી ડૉ. ગણપતભાઈ પટેલ, શ્રી ઋષિકેશભાઈ પટેલ, મંત્રીશ્રી આરોગ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ; શ્રી હરિભાઈ પટેલ, સાંસદશ્રી લોકસભા; શ્રીમતી તૃષાબેન પટેલ, પ્રમુખશ્રી જિલ્લા પંચાયત, મહેસાણા; શ્રી મુકેશભાઈ પટેલ, ધારાસભ્યશ્રી, મહેસાણા; શ્રી સી. જે. ચાવડા, ધારાસભ્યશ્રી, વિજાપુર; શ્રી એસ. કે. પ્રજાપતિ, કલેક્ટરશ્રી અને જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ, મહેસાણા; ડૉ. હસરત જાસ્મીન, જિલ્લા વિકાસ અધિકારીશ્રી, મહેસાણા, ડૉ. આર. એ. પટેલ, વરિષ્ઠ વૈજ્ઞાનિક અને વડા, કે.વી.કે. અને ખેતીવાડીના અધિકારીશ્રીઓ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. મહાનુભાવોએ તેમજ કે.વી.કે.ના વૈજ્ઞાનિક અને અધિકારીશ્રીઓએ ખેડૂતોને ખેડૂતલક્ષી માર્ગદર્શન પૂરું પાડ્યું હતું તેમજ કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્ર ખાતે આવેલા જુદા જુદા નિર્દર્શન યુનિટોની મુલાકાત લીધી હતી.

Participatory Groundwater Resource Center સહભાગી ભૂગર્ભ જળ માહિતી કેન્દ્ર

To address the severe water scarcity and declining water tables in the Mehsana district, a Participatory Groundwater Resource Center was established on May 27, 2025, at the Krishi Vigyan Kendra. This initiative, aimed at spreading awareness about water conservation, was implemented through the Development Support Center (Ahmedabad) with financial assistance from the Atal Bhujal Yojana and the Axis Bank Foundation. The facility features a dedicated groundwater information hub, an Automatic Weather Station and a Rooftop Rainwater Harvesting and Recharge Unit. Throughout 2025, the center served as a vital educational resource, hosting a total of 4,979 farmers and farm women in agriculture from Mehsana for exposure visits.

Other Extension Activities / અન્ય વિસ્તરણ પ્રવૃત્તિઓ

Activities	Numbers	Participants
Farmers visit to KVK farm	105	7743
Film Show/video show	11	307
Method Demonstration	58	934
OFT/FLD Field visit	95	732
Soil, water and plant sample	660	512
Publication	67	-
Telephonic guidance	1084	1084
Kisan Gosthi	6	489
Lecture delivered	85	9865
SMS sent to farmers (Kisan Sarathi)	26	605408
Diagnosis services	45	156
Field days	36	1402
Scientist visit to farmers field	10	38
Workshop/Seminar	2	202
Exhibition	2	883
YouTube video (KVKMehsana)	25	5107 (Subscriber)
PRA	1	25

National Mission on Natural Farming નેશનલ મિશન ઓન નેચરલ ફાર્મિંગ

Under the National Mission on Natural Farming project, the ATMA Project organized natural farming training for 4,000 farmers across 32 clusters. As part of this initiative, Kharif season training was provided to 3,750 farmers at the KVK (Krishi Vigyan Kendra) and 2,885 farmers at the cluster level.

Additionally, a five-day Natural Farming training program was held at KVK for 64 Community Resource Persons (CRPs) and Krishi Sakhis. To encourage wider adoption, four Natural Farming Demonstration model farms have been established—three on farmers' fields i.e Vijapur, Satlasana and Visnagar block and one at KVK—allowing others to learn through direct observation.

Celebration of Important Day/Week મહત્વના દિવસ / સપ્તાહની ઉજવણી

Collaborative Programmes

Front Line Demonstration

પ્રથમ હરોળના નિદર્શનો

640 FLDs conducted on farmers field in various villages on different crops i.e Mustard, Ajwain, Chilli, Fennel, Wheat, Fodder Sorghum, Fodder Bajara, Watermelon, castor, onion, potato; livestock i.e. Chelated mineral mixture, Fenbendazole, Bypass protein, Probiotic and other enterprises i.e. Bhindi Plucker, Dibbler (Cotton, Castor), Kitchen Garden, Aonla candy, Bajara Biscuit, Secutter and Wheelhoe.

કૃષિવિજ્ઞાનકેન્દ્ર, ગણપતયુનિવર્સિટી દ્વારા જુદા જુદા ગામોમાં વિવિધ પાકો જેવા કે રાઈ, અજમો, મરચી, વરીયાળી, ઘઉં, તરબૂચ, ડુંગળી, બટાટા, દિવેલા, ઘાસચારા જુવાર, ઘાસચારા બાજરી, પશુપાલનમાં ફેનબેન્ડાઝોલ, ચિલેટેડ મિનરલ મિક્ચર, બાયપાસ પ્રોટીન, પ્રોબાયોટીક તેમજ એન્ટરપ્રાઇઝમાં બીજ વાવણી ચંત્ર (દિવેલા અને કપાસ), આમળા કેન્ડી, કિચન ગાર્ડન અને હાથ કરબડી, ભીંડી પ્લકરના 640 પ્રથમ હરોળના નિદર્શનો ગોઠવવામાં આવ્યા હતા.

Workshop on Protection of Plant Varieties and Farmers' Rights Act (PPV&FRA) 2001

છોડ જાત નું પરિક્ષણ અને ખેડૂત અધિકાર અધિનિયમ 2001 વર્કશોપ

On March 28, 2025, Krishi Vigyan Kendra, Ganpat University, Mehsana, organized an awareness workshop focused on the Protection of Plant Varieties and Farmer's Rights Act, 2001. The primary objective of the program was to educate the farming community about plant variety testing and their legal rights as cultivators and breeders. A total of 140 farmers from the Mehsana, Banaskantha, Sabarkantha, and Gandhinagar districts participated in the event.

On Farm Trial/સ્થળ પરના અખતરા

On Farm Trial were conducted by KVK, Ganpat University on Blackgram, Wheat, Ajwain, Mustard, Tomato, Bajara Flour, Bajara Sorghum puff, Grain Storage bag and Fodder Sorghum in different villages. 90 farmers and farm women benefitted.

કેવિકે, ગણપત યુનિવર્સિટી દ્વારા અડદ, ઘઉં, અજમો, રાઈ, ટામેટા, બાજરા - લોટ, બાજરી-જુવાર પફ, અનાજ સંગ્રહ બેગ અને ઘાસચારા જુવાર ચકાસવા માટેની વિવિધ તકનીકી ઉપર 90 સ્થળ પરના અખતરા ગોઠવવામાં આવ્યા.

Publication

Media Coverage - 67

Published by :

Dr. R. A. Patel, Senior Scientist & Head

Krishi
Vigyan
Kendra

CENTRE OF
EXCELLENCE

NOTIFIED BY GOVERNMENT OF GUJARAT

Ganpat University - Krishi Vigyan Kendra
Mehsana-Gandhinagar Highway,
Ganpat Vidyanagar-384012 Ta. & Dist. Mehsana

Book-Post

To,

.....

.....

.....

.....

.....

.....